

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Kósa Miklós dr*

Cím: *Szakaszhatár*

Forrás: *Világ*

Bp

(Hely)

1918 T. 8.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385.85

Hely

Idő

"1918"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23.

Szakaszhatár

Villamoson ültem, a nyugati pályaudvar felé utaztam, elkésett, lomha vonat elé. Jobbra, balra, szemközt husz-, talán csak tizenkilencéves, kimart arcu, kedves kis zászlósok nyüzsögtek. Drága, bájos, szép fiúk, felmelegedtek és kipirultak a pesti levegőn, a kényelmes élet és a puha ágy, az esti színhez és az éjszakai pezsgő mértföldkövei között, amelyek óráikat itt elhatárolják. Mellettük ültem, hallgattam vidám és kemény kacagásukat, rideg kritikájukat intim, bonyolult dolgok felett, végleges döntésüket emberek, országok, világok sorsáról. Közöttük ültem, beszorulva a sarokba egyedül, puhán, alétlan, árván, boldogtalanul és kétségbeesetten érezvén, hogy nem tartozom közéjük, elmaradtam, kifáradtam, megöregedtem, már harminc esztendőös vagyok.

Harminc év . . . férfikor első hajnala, ígérete mindannak, ami csak több lehet annál, ami van, erő és szerencse, bátorság és bizalom, hatalom és vagyon: Szézárnak kapuja megnyíltál előttem. Köröskörül huszéves fiúk és beszédük, fölényük, határozottságuk úgy szakad rám, mintha ők volnának az „öregék” és én volnék a fiatal. Hol van a mi fiatalágunk, a mi bátortalanságunk, össze nem forrott csontjai a sok lágy álomnak, amelyben élünk, szerény és nemes szerelmeink, amelyek halva születtek, forró könnyeink, amelyeket könyveinkre hullajtottunk, nehéz felhője az élet bizonytalanságának, amelylyel úgy verekedtünk, mint a jurátus Jókai a tüdővészszel a féli Balaton partján.

Harminc év . . . Bánatos határkö, hogy és völgy között, kilátótorony, amelyről már a tengert látod, a Thalattát, a kék és szent

vizet, nyugalmat, biztonságot, öregséget, halált. Mit látunk mi, elkésett, véres és kusza bolyongásaink után, mit ígérhet a tavaszi szél és mi csikorog az első hó alatt? A gyermekek lettek férfiak, az iskolások, a kislányok, kemények és csontosak, barnák és marconák, kard táncol az oldalukon és vezényszavak harsannak meg a fülükben, amelyek után elindulhatnak az életbe és halálba. Csizmás, prémes, bundás legények, márciusi ifiak, kedves csikók, okos öregek, mindennel tisztában vannak és tudják, hogy minden mindegy. Mit tudunk mi, mit tudok én?

Harminc év . . . Sovány és hervadt testünket törli a villamos padja, megreszketteti a hideg, idegeinken végigtáncol a haldokló áram, amely lépésről-lépésre rugdossa tovább a kocsit . . . Nektek van igazatok, drága szép fiúk. Én husz esztendőm, amelyet néha, lopva köszöntök régi fényképen, elégedetlen, nyafka, gyáva és értelmetlen sok év, messze dobognak a múltban: más forduló jön, újabb tíz év, már nem előre, csak visszafelé, hátra a sötétségbe. Szakaszhatar! — sivit a kalauz, — igen szakaszhatár, megáll a villamos, felráz, összeütődöm a kis tisztekkel, öreg gyerekekkel. Szakaszhatar van, nyugati pályaudvar, le kell szállani. Husz év, harminc év . . . évek, évek, évek, mind más és mégis egy, mind egyetlen és örök, mindegyiktőlől sírva, kimosan tépetten, nyomorulttan, némán és megalázva bucsuzom. Szakaszhatar, le kell szállani s olyan jó volna felírni erre a rettenetes, nagy, szürke falra; felírni könnyvel és vérrel, dődelgetve, simogatva és megáldva minden betűjét, mint egy puha, meleg és ragvógó gyermekarcot, mint a tavasz első fűszálát a fejfák alatt; felírni, rávésni, beégetni és imádni ezt az egy szót: ifjuság . . .

Kósa Miklós.

házi nyomdaja 1919.